

незадоволення в українському суспільстві. Проте, Росії вдалося забезпечити контроль над Чорним морем, також вагоме значення мало експлуатація причорноморських портів. Ще одним наслідком було те, що агресор з того часу сприймав територію Криму як свою невідому частину.

Підсумовуючи, слід відзначити, що як в 1783 р. під час інкорпорації Криму, так і в 2014 р. Росія порушила існуючу систему міжнародних договорів. Реакція світу на таку ситуацію в обох випадках була стриманою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева С. С. Зовнішньо політичні аспекти проголошення незалежності кримського ханства в 1772 р. [Електронний ресурс] / С. Андреева // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету – Режим доступу: http://istznu.org/dc/file.php?host_id=1&path=page/issues/41/5.pdf
2. Гедьо Г. Політичні детермінанти приєднання Криму до складу Росії за матеріалами діловодної документації [Електронний ресурс] / Г. Гедьо // – Режим доступу: <http://history.org.ua/LiberUA/Book/Krym/6.pdf>
3. Дорошенко М. Історико-політичні предумови виникнення проблеми Криму в українсько-російських відносинах [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.iir.edu.ua/uploads/files/Publikacii/Doroshko_1.pdf
4. Задорожний О. Анексія Криму – міжнародний злочин. – К.: К.І.С., 2015. – 576 с.
5. Короленко Б.А. Вхідження Криму до Російської імперії: стабілізаційні заходи російської адміністрації [Електронний ресурс] / Б. А. Короленко // – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/6749/25-Korolenko.pdf?sequence=1>
6. Кравченко В. Анексія 1783 року. Як Російська імперія захопила Крим . [Електронний ресурс] / В. Кравченко // Волинь – Режим доступу: <http://volyn.rivne.com/ua/3088>
7. Крим: анексії, депортація, окупації [Електронний ресурс] // Український журнал – 4/2014 – Режим доступу: <http://ukrzurnal.eu/ukr.archive.html/1356/>
8. Куцик Р. Адміністративно-територіальний устрій українських земель Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. / Р. Куцик // Україна в контексті Європейської історії: матеріали Всеукраїнської наукової конференції (25-28 березня 2014, м. Тернопіль). – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. – С. 75-83.
9. Кючук-Кайнаджицький мир [Електронний ресурс] // Україна – Режим доступу: <http://www.litopys.com.ua/encyclopedia/storichn-pod-chas-v-vazhkih-viprobuvan/kyuchuk-kaynardzhiyskiy-mir/>
10. Левицький Г.П. Переселение татар из Крыма в Турцию // Вестник Европы. 1882, октябрь, С. 596-639.
11. Підписання договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Росією [Електронний ресурс] // Україна – Режим доступу: <http://www.litopys.com.ua/encyclopedia/transformats-yn-protsesi-drugopolovini-90-kh-rt-p-dpisannya-dogovoru-pro-druzhbu-sp-vrob-tnistvo-partnerstvo-m-zh-ukra-noyu-ros-yu/>
12. Якубова Л. Скільки разів Росія анексувала Крим [Електронний ресурс] / Л. Якубова // – Режим доступу: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-7228-6/17.pdf>

Вишневецький Б.

Науковий керівник – доц. Калаур І. Р.

ПРАВОВА ПРИРОДА «ЕЛЕКТРОННОГО ЗАПОВІТУ»

Вся хода розвитку людської цивілізації свідчить, що зростання уваги до правового регулювання спадкування за заповітом є одним з наслідків розвитку особистості. Чим більше суспільство та держава готові сприймати людину як особистість, яка сама визначає свої вчинки та їх наслідки, тим більше уваги спадкуванню за заповітом приділяє чинне в цьому суспільстві право [1, с. 167].

Останнім часом на публічних Інтернет площадках неодноразово порушувалось питання про те, що відбуватиметься з даними користувача на випадок його смерті. Йдеться про всі ті файли, які користувач розміщує на всіх сервісах Google – документи у хмарному сховищі Drive, відеоролики на каналі YouTube, листи на Gmail, інформацію у профілі соцмережі Google+ та інше.

Здавалося б, яка різниця, що трапиться з інформацією в соціальних мережах, коли користувача вже не буде? Проте необхідно подумати про тих, для кого забуті сторінки користувача стануть болючим нагадуванням про його відсутність. Спадкоємці часто не знають, що з ними робити, і не мають до них доступу. Буває, що сторінки померлих стають місцем розміщення співчуттів. Але трапляється, що на них потрапляють плітки і чутки, проти бажання членів сім'ї. Найчастіше ж вони залишаються просто в підвішеному стані.

Метою статті є з'ясування правової природи волевиявлення фізичної особи щодо долі приватної інформації у мережі Інтернет на випадок її смерті.

Інтернет-гігант Google на весні 2013 р. у цьому контексті запропонувала своїм користувачам нову послугу. За допомогою спеціального сервісу Inactive Account Manager можна визначити, що має статися з наявною у Google приватною інформацією у випадку, якщо користувач помре або буде відсутній протягом тривалого часу. Скористатися новим сервісом можна через персональний акаунт в Google.

Даний сервіс «електронний заповіт» має завданням вирішити низку етичних проблем, пов'язаних з конфіденційними даними, які залишаються після користувача на серверах Google. Цей сервіс дозволяє або повністю знищити інформацію або передати її третій особі. «Ми сподіваємось, що нова функція

дозволить краще планувати «цифрову спадщину», щоби краще захистити приватне життя и безпеку як самого користувача, так і його рідних та близьких» — написано в блозі Google [2].

Якщо на акаунті в Google буде довго відсутньою якась активність (від 3 до 12 місяців), система діятиме, орієнтуючись на залишені розпорядження користувача – наприклад, вся інформація може бути вилучена, або ж відправлена кому-небудь з близьких родичів. Необхідно відзначити, що довірена особа не зможе отримати пароль. Їй буде передана тільки інформація, зібрана з усіх сервісів Google, з якими працював користувач.

Що стосується інших інтернет-гігантів, то у них є свої напрацювання щодо вирішення проблеми забутих акаунтів. Наприклад, Facebook також не повідомляє родичам дані для доступу до акаунту, однак дозволяє продовжити його роботу в спеціальному неактивному режимі.

Для підтвердження смерті людини вимагається надіслати копію медичного висновку або свідоцтва про смерть. Після цього адміністрація сайту заморожує сторінку користувача, однак можна залишати коментарі і публікувати фотографії. Сторінка перетворюється в подобу цифровий могили. Правда, доступ до редагування профайла і особистим повідомленнями не отримує ніхто, навіть найближчі родичі померлого. Сервіс, однак, не вирішує проблеми спаму на сторінці – сторонні повідомлення залишаються там до того часу, поки їх не видалить сам автор. Все, що можуть зробити родичі, – направити запит адміністрації Facebook з проханням змінити налаштування приватності: приховати стіну від загального перегляду.

За таким же принципом працюють Deadswitch і Legacy Locker, які перевіряють, чи живий користувач, надсилаючи запит на підтвердження пароля. Щоденний процес підтвердження пароля діє як своєрідне memento mori.

Джеремі Томан (Jeremy Toeman), засновник компанії Legacy Locker, зізнався, що коли він раніше літав на літаках, то цікавився: якби літак розбився, що сталося б з його мережевий життям. Бажаючи залишити усі свої цифрові активи дружині, Томан усвідомив, наскільки важко їй буде отримати доступ до його реєстраційних записів. У інтерв'ю The Guardian Legacy Locker Джеремі Томан повідомив, що створення сервісу мотивовано великою кількістю паролів до різних соціальних мереж. В цілях безпеки їх рекомендується весь час міняти. Оновлювати паролі в звичайному заповіті проблематично, а в Legacy Locker, навпаки, дуже просто. На всі питання з приводу хакерів Томан відповів, що рівень захисту системи сайту не гірше, ніж у національних банків [3].

При реєстрації на сайті та оплаті послуги користувач отримує дві «клубні» карти, які є підтвердженням реєстрації на Legacy Locker і містять ім'я користувача. Одну з цих карт клієнт ресурсу може передати будь-якій близькій людині, щоб той у разі смерті користувача зміг зв'язатися з адміністрацією сайту і отримати доступ до інтернет-спадку померлого.

Після повідомлення про смерть одного з своїх клієнтів адміністрація Legacy Locker висилає протягом двох днів на його адресу чотири листи. У разі якщо відповіді не буде, представники сервісу зв'яжуться з людьми, які були вказані клієнтом в заповіті, і після пред'явлення свідоцтва про смерть клієнта спадкоємцям передадуть заповідану клієнтом інформацію.

Legacy Locker, Deathswitch та інші сервіси з'явилися зовсім недавно. Реальних прикладів їх використання не так багато, а от питання, що робити з уже закинутими акаунтами, досі залишається відкритим. Їх можна або залишити в спокої, або оповістити адміністрацію сайту і попросити, щоб профіль перетворили на так званий меморіал. У неофіційному блозі Фейсбук allfacebook.com одна з найбільш обговорюваних тем – «Чи видаляти з друзів людину, якщо вона загинула?»

Дещо по іншому до відходу в інший світ підготувалися японці. Американська компанія Yahoo! запустила цього літа в Японії новий сервіс – Yahoo! Ending. На ньому можна зберегти паролі до акаунтів всієї лінійки Yahoo! – від віртуального гаманця і пошти до файлообмінника. Як тільки Yahoo! Ending отримає повідомлення від родичів про смерть користувача з доданою копією свідоцтва про смерть, всі акаунти будуть видалені або передані довіреній особі, на яку складено заповіт.

Тенденції до поширення такого роду волевиявлень та використання вказаного сервісу зумовлюють потребу визначити правову природу розпорядження користувача щодо долі акаунтів на випадок його смерті. За юридичною сутністю таке волевиявлення нагадує розпорядження вкладника до банку (фінансової установи) відносно його вкладу на випадок смерті (ст. 1228 ЦК України) та волевиявлення страхувальника щодо визначення вигодонабувача за договором страхування життя (ст. 3 Закону України «Про страхування»).

З огляду на правову природу дій, які вчиняють відповідні адміністратори стосовно акаунтів на випадок смерті користувача, вказані дії вчиняються на підставі укладеного договору між ним і адміністратором. З огляду на те, що ст. 1252 ЦК України встановлено вичерпний перелік розпоряджень, які прирівнюються до нотаріально посвідчених заповітів розглянуті вище способи реалізації волевиявлення щодо долі акаунтів не можна розцінювати як заповіт. Однак, якщо після такого договору був складений заповіт, у якому змінено осіб, яким необхідно передати акаунти, то юридично значимим для адміністратора є останній правочин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильченко В. В. Спадкування за заповітом у новому Цивільному кодексі України [Текст]: В. В. Васильченко // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. – 2005. – № 1. – С. 166-172.
2. Google впровадила «електронний заповіт» [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://dt.ua/TECHNOLOGIES/google-vprovadila-elektronniy-zapovit-120347_.html
3. Новые сервисы обещают сохранение цифровой жизни после смерти <http://alex-simferopol.org.ua/index.php?newsid=2724>

ГАВУР В.

Науковий керівник – доц. Григоруک. Н.А.

ВІДКРИТТЯ ЯПОНІЇ У 1853-1854 РР. СПОЛУЧЕНИМИ ШТАТАМИ АМЕРИКИ

XIX століття – період розквіту колоніальних імперій. У цей час між найвпливовішими державами світу відбувається активна боротьба за різноманітні території. Тоді це мало свою логіку. Внаслідок бурхливого економічного розвитку, країни-капіталісти потребували збуту власних товарів за межі своїх умовних кордонів (чи то пак – метрополії). Значний збут дешевих товарів міг забезпечити не просто значні прибутки – це дарувало можливість буквально «вимивати» цінні метали (із котрих, в основному, чеканилася монета багатьох держав), тим самим піднімаючи власну економіку на новий рівень. Не забуваймо також і про посилення стратегічних можливостей: створення однією державою факторії на сприятливій для геополітики території надавало їй можливість здійснення постійного тиску на колонії інших значних метрополій, або ж ще незалежні політичні одиниці. Саме у цей момент, до списку провідних держав входять Сполучені Штати Америки, котрі, ще не встигли надійно закріпитись на всіх важливих стратегічних фронтах, зокрема на Далекому Сході. Приблизно тоді ж, у сферу їх геополітичних інтересів потрапляють Японські о-ви.

Метою даного дослідження є висвітлення умов та характеру дипломатичних відносин між США та Японією, які призвели до «відкриття» останньої, та в значній мірі визначили перспективи міжнародних відносин другої половини XIX – першої половини XX століть.

Актуальність даної статті полягає у тому, що водночас піднімаються два важливі питання у світовому політичному розвитку XIX ст.: проблема політичного закріплення позицій США на Далекому Сході, а також відкриття держави, котра вела політику самоізоляції та стала у подальшому могутнім суб'єктом у міжнародній політиці.

У дослідженні даної проблеми слід відзначити низку експертів, зокрема: Г. Нормана, А. Жукова, А. Мещерякова, Р. Теймса та ін.

У середині XIX ст., США потребувало вирішення вище описаних проблем щодо політики із Китаєм. Окрім того, що американський уряд мав намір закріпитись на цих просторах, котрі вже до цього стали об'єктами політики Великобританії та Франції, планувалось посилити свої позиції на Далекому Сході та в просторах Тихого океану загалом, закласти своєрідний плацдарм – із перспективою реалізації подальших геополітичних претензій [5, с. 168]. До того ж, аби дістатись до Китаю, американським суднам був необхідний, свого роду, «перевалочний пункт», аби запастись необхідною провізією, поповнити трюми вугіллям (наприклад, морський шлях від Сан-Франциско до Гонконгу становив 6150 км.) [6, с. 209; 7]. Водночас із тим з'являлась можливість широкого збуту товарів та запуску в обіг значної кількості золота (відзначу, що із 1849 р. у штаті Каліфорнія були відкриті грандіозні поклади золота) [6, с. 210]. Все це доповнювала й потреба розвитку китобійного промислу у тихо-океанічних просторах. Японії надавалось значне економічне та стратегічне значення на Далекому Сході. Її острівне розташування, а також розташування неподалік від Китаю, було «подарунком долі» для іноземних колоністів.

Однак, тут метрополії зіткнулися із дуже запеклим опором. Справа в тому, що із кінця першої половини XVII ст., Країна вранішнього сонця цілеспрямовано проводила політику самоізоляції. Обмеженим доступом до островів, а точніше – до порту Нагасакі користувались тільки голландські судна, що прибували кожного року лише у складі двох одиниць [12, с. 86]. Прибуття суден інших європейських держав автоматично могло розглядатись як погроза функціонуванню режиму сьогунату. Зокрема, між 1791 та 1849 рр. США та Англією було здійснено по 7 експедицій, а також мала місце одна французька (1846 р.): усі вони завершилися безрезультатно [4, с. 602].

У американському конгресі розгляд японського питання назрів у 1852 р. [4, с. 607] Цим же й зацікавилась адміністрація президента М. Філлмора [9, с. 361]. В результаті останнім було видане розпорядження комодору М. Перрі, в якому висувались наступні завдання:

- щонайшвидшого укладення торгового договору із Японією, а також налагодження там бази для торговельного флоту та ведення китобійного промислу;
- забезпечення політичного впливу США у Японії, по можливості витіснивши вплив європейських метрополій – якщо такий має місце;
- збору інформації про регіональні особливості Далекого Сходу [4, с. 608].